

3. VZDĚLÁNÍ

Veškeré údaje o vzdělání v této kapitole, kromě údajů o genderové struktuře učitelů a řídicích pracovníků, vycházejí z databáze Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT). Údaje o mateřských, základních, středních, vyšších odborných a speciálních školách, školách při výchovných ústavech a údaje o pracovnících vysokých škol se získávají prostřednictvím vyčerpávajících šetření na školách, údaje o studentech, poprvé zapsaných a absolventech vysokých škol vycházejí z matric studentů vysokých škol, resp. ze systému SIMS (Sdružené informace z matic studentů). Údaje o genderové struktuře učitelů a řídicích pracovníků regionálního školství pocházejí z Informačního systému o platech (ISP) Ministerstva financí, kam v rámci regionálního školství předávají údaje všechny právní subjekty vykonávající činnost školy nebo školského zařízení odměňující své zaměstnance na základě §109 odst. 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce.

Pokud jsou v tabulkách uvedeny podíly na populaci, vychází se z platné demografie zveřejněné ČSÚ (tj. věkového složení obyvatelstva k 1. 7.).

Do všech druhů škol, pokud není uvedeno jinak, jsou započteny i údaje o odpovídajících školách pro děti, žáky a studenty vyžadující speciální vzdělávací potřeby (SVP). Pokud to bylo možné, byla data přepočtena i zpětně.

Stejně jako v několika minulých letech publikujeme i údaje o genderovém složení učitelů regionálního školství, tedy učitelů v mateřských školách, základních školách, středních školách, konzervatořích a vyšších odborných školách a školách speciálně zřízených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. V případě mateřských škol vzhledem k velice nízkému zastoupení učitelů-mužů (jedná se o méně než 1 % všech učitelů v mateřských školách) neuvádíme genderovou strukturu v členění na muže a ženy. Dále jsou zařazeny údaje o počtech řídicích pracovníků (tj. ředitelů a zástupců ředitelů) v jednotlivých typech a druzích škol a údaje o počtech akademických pracovníků na veřejných vysokých školách v členění na pedagogické pracovníky VaV, profesory, docenty, odborné asistenty, asistenty a lektory.

V případě vyšších odborných škol jsou údaje o studentech a uchazečích publikovány za fyzické osoby, výjimkou jsou údaje v oborovém členění, kde se jedná o údaje o studiiích (studenti jsou tedy uvedeni tolikrát, v kolika oborech vzdělání se vzdělávají, resp. do kolika oborů jsou nově přijati, či kolik oborů absolvují).

Údaje o vysokých školách – studentech, poprvé zapsaných a absolventech – jsou za období od roku 2001/02 uváděny stejně jako v minulých letech ve fyzických osobách, nikoli jako počet studií. Jedná se jak o prezenční, tak o distanční a kombinované studium. Do počtů studentů, které jsou k 31. 12., nejsou započteny počty studentů se všemi studii přerušeny, počty poprvé zapsaných jsou uváděny za kalendářní rok a totéž platí o počtech absolventů. Vzhledem k tomu, že údaje vycházejí z informací z matic studentů, které mohou být školami aktualizovány i zpětně, je nutné data každoročně přepočítávat i za předchozí roky. Do informací o vysokých školách nejsou zahrnuty informace o vysokých školách zřízených Ministerstvem vnitra České republiky a Ministerstvem obrany České republiky – tyto školy nepředávají informace z matic studentů do centrálního informačního systému a k dispozici jsou pouze informace o celkovém počtu studií (nikoli fyzických osob), tedy zpracované jinou metodikou.

Vzhledem k metodice výpočtu může být součet údajů za jednotlivé kategorie v tabulkách 3-12 a 3-13 vyšší než údaj "celkem". Jedná se o fyzické osoby a jeden student (poprvé zapsaný, absolvent) může studovat (být přijat, absolvovat) na více VŠ/fakultách, resp. ve více studijních programech či skupinách oborů.

Anglické překlady názvů vysokých škol jsou v podobě, jak je jednotlivé vysoké školy uvádějí na svých stránkách.

V průběhu sledovaného období došlo v návaznosti na zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, ke změně struktury údajů za střední školy. Typy škol (střední odborné školy, střední odborná učiliště, gymnázia) byly zrušeny, proto jsou údaje za střední školy přepočteny do struktury vycházející z kódování oborů vzdělání¹.

Pod označením **gymnázia** jsou zahrnuty obory gymnázií poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou, tedy ty, které mají na 5. místě kódu oboru písmeno „K“.

Pod označením **obory odborné s maturitní zkouškou** jsou zahrnuty obory odborného vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou, které mají na 5. místě kódu oboru „M“ a „L“.

¹ Jedná se o obory vzdělání podle Nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Pod označením **obory bez maturitní zkoušky** jsou zahrnuty obory vzdělání poskytující střední vzdělání a střední vzdělání s výučním listem, které mají na 5. místě kódu oboru „C“, „J“, „E“ a „H“.